

A Régiók Bizottsága véleménye – A többszintű kormányzás az EU 2020-ig teljesítendő, biológiai sokféleséggel kapcsolatos stratégiájának népszerűsítésében és a nemzetközi aichi célkitűzések elérésében

(2014/C 271/09)

Előadó: Kadri TILLEMANN (EE/EPP)

Keila községi önkormányzatának elnöke

Referenciaszöveg Az Európai Bizottság alelnökének 2013. december 13-i levele

I. POLITIKAI AJÁNLÁSOK

A RÉGIÓK BIZOTTSÁGA

A. A többszintű kormányzás az EU 2020-ig teljesítendő, biológiai sokféleséggel kapcsolatos stratégiájának és az ENSZ Biológiai Sokféleség Egyezménye X/22. sz. határozatának végrehajtásában

1. méltányolja, hogy 2011. márciusában az EU vezetői elkötelezték maguk az EU 2020-ra vonatkozó alábbi kiemelt célkitűzésének teljesítése mellett: „A biológiai sokféleség csökkenésének és az ökoszisztéma-szolgáltatások romlásának megállítása az Európai Unióban 2020-ig, valamint állapotuknak a lehetőségekhez mért szintű helyreállítása, ezzel együtt a biológiai sokféleség globális csökkenésének megelőzésére tett erőfeszítésekhez való uniós hozzájárulás fokozása.” Az EU 2020-ig teljesítendő, az Európai Bizottság által 2011. májusban elfogadott ⁽¹⁾, majd a Tanács által jóváhagyott ⁽²⁾ biológiai sokféleségi stratégiája 6 fő célt és 20 intézkedést tartalmaz annak elősegítésére, hogy az EU elérje 2020-as biológiai sokféleségi célkitűzését;
2. méltányolja, hogy az uniós stratégia globális mandátumot foglal magában. Tükrözi azokat a globális célokat és kötelezettségvállalásokat, amelyeket az EU az Egyesült Nemzetek Biológiai Sokféleség Egyezménye (a továbbiakban: Egyezmény) részes feleinek 10. konferenciáján (COP 10) 2010-ben vállalt. Konkrétan a 2011–2020-ra szóló biológiai sokféleségi stratégiai tervről (X/2. sz. határozat) van szó, amely tartalmazza a 2020-ig teljesítendő 20 aichi biológiai sokféleségi célkitűzést ⁽³⁾;
3. emlékeztet arra, hogy a biológiai sokféleség csökkenése világszerte tapasztalható probléma, amely súlyos környezeti, egészségi és társadalmi-gazdasági következményekkel jár, és kihat az emberek életminőségére. A jelenségnek számos oka van, melyek közül kiemelkedik az emberi tevékenység;
4. felhívja a figyelmet arra, hogy a helyi és regionális önkormányzatok ⁽⁴⁾ rendkívül fontos szerepet játszanak az uniós és nemzetközi biológiai sokféleségi célkitűzések helyi szintű teljesítésében, így a tagállami kormányok abban történő támogatásában, hogy megakadályozzák a biológiai sokféleség további csökkenését. A számos tagállamban folyó decentralizáció eredményeként az önkormányzatokra egyre nagyobb felelősség hárul a biológiai sokféleséggel kapcsolatos szakpolitikák végrehajtásával kapcsolatban;
5. kiemeli annak fontosságát, hogy a biológiai sokféleséggel kapcsolatos uniós stratégia és az aichi célkitűzések végrehajtásakor alkalmazzák a Régiók Bizottsága többszintű kormányzásról szóló fehér könyvének ⁽⁵⁾ és az európai többszintű kormányzás (MLG) RB által 2014. áprilisban elfogadott chartájának az elveit. Az RB a többszintű kormányzást az Unió, a tagállamok, valamint a helyi és regionális önkormányzatok olyan partnerségen alapuló összehangolt cselekvéseként fogja fel, amely a szakpolitikai ciklus valamennyi szakaszában érvényes, az uniós szakpolitikák kidolgozásától azok végrehajtásáig. A biológiai sokféleség és az ökoszisztéma-szolgáltatások irányítása koherens szakpolitikai eszközöket és mandátumokat kíván meg valamennyi kormányzati szinten;
6. felkéri az Európai Bizottságot, hogy értékelje az egyes tagállamokban a biodiverzitás többszintű kormányzását és határozza meg a helyi és regionális önkormányzatoknak abban betöltött aktív szerepét. Azonosítania kellene továbbá azokat a területeket, amelyeken a biodiverzitás veszélybe kerül a tagállamokat, a helyi és regionális önkormányzatokat és az érintett gazdasági és társadalmi szereplőket összekötő kormányzási modell hiánya miatt, és javaslatokat kellene adnia ezen veszélyek kezeléséhez;

⁽¹⁾ COM(2011) 244 final.

⁽²⁾ A Környezetvédelmi Tanács 2011. június 21-i és december 19-i ülésének következtetései.

⁽³⁾ <http://www.cbd.int/decision/cop/default.shtml?id=12268>.

⁽⁴⁾ A vélemény a „helyi és regionális önkormányzatok” kifejezést használja, ahogyan az az uniós szövegek környezetben használatos. Az ENSZ és közelebről az Egyezmény összefüggésében, amely szerint a régiók nemzetek feletti/világszintű térségekként értelmezendők, ez „szubnacionális kormányokat és helyi önkormányzatokat” jelent.

⁽⁵⁾ CDR273-2011_FIN_AC, COR 2014-01728-00-00-RES-TRA.

7. üdvözli e tekintetben, hogy az EU 2020-as biológiai sokféleségi stratégiája megállapítja, hogy az „Unió és a Biológiai Sokféleség Egyezmény közös céljait szubnacionális, nemzeti és uniós szintű fellépések ötvözésével kell megvalósítani”, és hogy az Európai Bizottság eredményes, hosszú távú partnerségek kialakítására törekszik „a biológiai sokféleséggel kapcsolatos stratégiák valamennyi szinten történő végrehajtása során a területrendezésben és a földhasználat szabályozásában részt vevő (...) érdekelt felekkel”;

8. hangsúlyozza a Biológiai Sokféleség Egyezmény X/22. sz. határozatának⁽⁶⁾ – amely magában foglalja a „Szubnacionális hatóságok, városok és más helyi önkormányzatok a biológiai sokféleségért (2011–2020)” c. cselekvési tervet – és a XI/8(A)⁽⁷⁾ határozatának jelentőségét. Az RB egyedülállónak tartja az Egyezmény X/22. sz. határozatát abban az értelemben, hogy egy többoldalú környezetvédelmi megállapodás (MEA) legelőrehaladottabb „többszintű kormányzási” döntését képezi;

9. emlékeztet arra, hogy a COP 10 előkészületeként kidolgozott RB-vélemény⁽⁸⁾ és a konferencián részt vevő RB-delegáció is határozottan támogatta az Egyezmény X/22. sz. határozatának elfogadását; emellett az UNEP-pel kötött 2012-es egyetértési megállapodásában az RB vállalta e határozat végrehajtásának előmozdítását;

10. felkéri a tagállamokat, hogy teljesítsék az Egyezmény X/22. sz. határozatában arra vállalt kötelezettségeiket, hogy javítsák irányítási mechanizmusait, valamint jogszabályi és önkéntes eszközeiket annak érdekében, hogy támogassák az önkormányzatokat helyi és regionális biológiai sokféleségi fellépéseikben, számításba véve az Egyezmény X/22. sz. határozatában megjelölt küldetést, célkitűzéseket és tájékoztató jellegű fellépéssort, valamint az EU 2020-as biológiai sokféleségi stratégiájának céljait és fellépéseit;

11. üdvözli, hogy az Egyezmény részes feleinek 2014. októberi, 12. konferenciájával kapcsolatos 2014. június 12-i következtetéseiben⁽⁹⁾ a Tanács utal arra, hogy a helyi és regionális önkormányzatoknak fontos szerepük van az Egyezmény 2020-ig szóló stratégiai tervének gyorsabb végrehajtásában és az aichi célkitűzések elérésében. Arra kéri a Tanácsot, hogy az Egyezmény részes feleinek konferenciájával kapcsolatos jövőbeli következtetéseiben hangsúlyozza ki a többszintű kormányzásra épülő megközelítést azzal, hogy jobban elismeri, hogy az Egyezményhez kapcsolódó folyamat egyéb, nem kormányzati érdekeltjeitől eltérően a helyi és regionális önkormányzatok kormányzati érdekcsoportként milyen fontos szerepet játszanak;

12. arra törekszik, hogy megossza tapasztalatait a világ más régióinak önkormányzataival a biológiai sokféleséggel kapcsolatos többszintű kormányzásról és az Egyezmény X/22. sz. határozatának végrehajtásáról, azáltal, hogy 2014. októberben megfigyelőként elkíséri az EU delegációját az Egyezmény részes feleinek 12. konferenciájára (COP 12), az RB COP 10-en való részvételére és az Egyesült Nemzetek Környezetvédelmi Programjával (UNEP) kötött egyetértési megállapodásra építve, annak biztosítása érdekében, hogy megfelelően képviseltek legyenek az uniós önkormányzatok szempontjai;

B. Az európai önkormányzatok szerepe és a tagállami támogatás szükségessége az EU 2020-ig teljesítendő biológiai sokféleséggel kapcsolatos stratégiájának és az aichi célkitűzéseknek a végrehajtásában

13. felhívja a figyelmet arra, hogy „Többszintű kormányzás a természeti tőkénk kapcsán”⁽¹⁰⁾ címmel tanulmány készítésére adott megbízást e vélemény alátámasztása, valamint a tagállamok és önkormányzataik közti együttműködés, az innovatív önkormányzati fellépés és az aktuális legjobb gyakorlatok elemzése, továbbá részletesebb gyakorlati javaslatok nyújtása céljából a többszintű kormányzás javítása érdekében;

14. arra ösztönzi a helyi és regionális önkormányzatokat, hogy járjanak elől jó példával, és határozottan üdvözli a számos helyi és regionális önkormányzat által bevezetett stratégiákat, fellépéseket és innovatív megközelítéseket, melyeknek célja, hogy megóvják és fenntartható módon kezeljék a helyi biodiverzitást és ökoszisztémákat; üdvözli továbbá azokat a jó kezdeményezéseket, melyeket egyes tagállamok helyi és regionális önkormányzataik támogatására indítottak. Az alábbi szakpolitikai ajánlások mindezen fellépések alapján készültek;

⁽⁶⁾ <http://www.cbd.int/decision/cop/default.shtml?id=12288>.

⁽⁷⁾ <http://www.cbd.int/decision/cop/default.shtml?id=13169>.

⁽⁸⁾ CdR 112/2010 fin.

⁽⁹⁾ A Környezetvédelmi Tanács következtetése, http://www.consilium.europa.eu/uedocs/cms_Data/docs/pressdata/en/envir/143185.pdf

⁽¹⁰⁾ A tanulmányt végezte az Ecologic/ICLEI, 2014 júniusában: <http://cor.europa.eu/en/documentation/studies/Pages/studies-2014.aspx>

Résztétel a tagállami stratégiákban és a kormányzásban

15. felkéri a tagállamokat, hogy biztosítsák vagy javítsák az önkormányzatok részvételét a nemzeti biológiai sokféleségi stratégiák és cselekvési tervek kidolgozásában, felülvizsgálatában és végrehajtásában, például azáltal, hogy képviseltek a tagállami önkormányzati szövetségeket a biológiai sokféleséggel foglalkozó nemzeti bizottságokban/irányítóbizottságokban;

16. arra ösztönzi a tagállamokat, hogy tagállami önkormányzati szövetségeikkel együttműködve dolgozzanak ki további iránymutató dokumentumokat, kapacitásépítő kezdeményezéseket és gyakorlati tanácsadási szolgáltatásokat a helyi és regionális biológiai sokféleségi stratégiákkal, cselekvési tervekkel és intézkedésekkel kapcsolatban;

17. határozottan arra bátorítja a regionális önkormányzatokat, hogy dolgozzanak ki regionális biológiai sokféleségi stratégiákat és cselekvési terveket, a városokat és községeket pedig arra, hogy készítsenek helyi biológiai sokféleségi stratégiákat és cselekvési terveket, és elismeri az e téren már megtett kezdeményezéseket. Ezek átfogó jövőképet és gyakorlati keretet egyaránt nyújthatnak a biológiai sokféleség szubnacionális szintű fenntartható kezelését illetően, figyelembe véve a tagállami és európai szinten, valamint a Biológiai Sokféleség Egyezmény által meghatározott célokat;

18. arra ösztönzi a tagállamokat, hogy például a helyi és regionális önkormányzatok országos szövetségeivel együttműködésben támogassák az önkormányzataik közötti, a biodiverzitás-kezelés javítását célzó kapcsolatok kiépítését, és hozzanak létre vagy anyagilag támogassanak a helyi és regionális önkormányzatok biodiverzitással kapcsolatos fellépéseit ösztönző, országos díj-, illetve jutalmazási programokat;

19. arra ösztönzi a helyi és regionális önkormányzatokat, hogy minden adminisztratív szervet bevonva, átfogóan kezeljék a biodiverzitás kérdését, és növeljék apparátusuk kapacitását, a leghatékonyabban kiaknázva a nemzeti, európai vagy nemzetközi szinten az önkormányzatoknak kínált kapacitásépítést célzó projekteket, képzési csomagokat és iránymutatásokat; arra is bátorítja az önkormányzatokat, hogy az országos, uniós és nemzetközi szintű önkormányzati szövetségek, hálózatok vagy platformok keretében fokozzák a biodiverzitással kapcsolatos együttműködésüket, ez ugyanis fontos eszköz az erőforrások és tapasztalatok megosztásához annak érdekében, hogy szembe lehessen szállni a közös problémákkal, és közösen kialakított szakpolitikai tanácsot adhassanak egyes tagállamoknak, az EU-nak és az Egyezménynek;

20. felhívja a tagállamokat, hogy javítsák koordinációjukat az önkormányzataikkal az EU biológiai sokféleségi stratégiájának közös végrehajtási keretével összefüggő tagállami álláspontok kidolgozásakor és nyomon követésekor, illetve az Egyezménnyel kapcsolatos tagállami (jelentéstételi) tevékenységeket illetően;

21. felkéri a tagállamokat arra, hogy a helyi és regionális önkormányzatokkal egyeztetve, közösen dolgozzanak ki kompatibilis mutatókat, amelyek segítségével az adott biológiai sokféleséggel kapcsolatos stratégiák keretébe foglalt intézkedési területeken belül össze lehet hasonlítani a különböző intézkedési szintek helyzetét és az azokkal kapcsolatos fejleményeket;

Az uniós természetvédelmi joganyag végrehajtásának megerősítése

22. ismét kiemeli annak szükségességét, hogy a tagállamok, valamint a helyi és regionális önkormányzatok eredményesen és hatékonyan működjenek együtt a Natura 2000-hez kötődő azon gazdálkodási tervek vagy hasonló eszközök végső formába öntésében, amelyek az uniós biológiai sokféleségi stratégia 1. célkitűzése eléréséhez megkívánt megőrzési és helyreállítási intézkedéseket vázolják fel;

Az ökoszisztémák és szolgáltatásaik fenntartása és helyreállítása

23. reméli, hogy a tagállamok és a helyi és regionális önkormányzatok közösen fellépnek az EU 2020-as biológiai sokféleségi stratégiája második célkitűzésének megvalósítása érdekében, amely 2020-ig a leromlott ökoszisztémák legalább 15 %-ának helyreállítására, a biológiai sokféleség csökkenésének és az ökoszisztémák leromlásának megállítására, valamint az ökoszisztémáknak az EU teljes területén – és nem csak a Natura 2000 területeken – történő helyreállítására törekszik;

24. ismételtén arra kéri⁽¹¹⁾ az önkormányzatokat, hogy alkalmazzák „a biológiai sokféleség és az ökoszisztéma-szolgáltatások nettó csökkenésének elkerülése” elvét a városi és regionális tervezéskor, továbbá a lakhatási, ipari, mezőgazdasági, halászati, erdészeti, szabadidős, turisztikai, energetikai és szállítási infrastruktúra engedélyezésekor és pénzügyi támogatásakor, azáltal hogy kompenzációs/ellensúlyozási intézkedéseket biztosítanak arra az esetre, ha bármilyen elkerülhetetlen káros hatás lépne fel a biológiai sokféleségre vagy az ökoszisztéma-szolgáltatásokra;

⁽¹¹⁾ CDR4577-2013_00_00_TRA_AC.

25. felhívja a figyelmet arra, hogy az ökoszisztémák leromlásának megelőzése és a leromlott állapotú ökoszisztémák működőképességének helyreállítása különösen kiemelten kezelendő, mivel az ökológiai egyensúly emberi tevékenység okozta felborulásának következményeit kezelő intézkedések mindig költségesebbek és hosszadalmasabbak, és főként bizonytalanabb eredményeket hoznak;

26. kiemeli a tagállami, regionális és helyi TEEB („Az ökoszisztémák és a biológiai sokféleség gazdaságtana”) tanulmányok jelentőségét, amelyek megvizsgálják az ökoszisztéma-szolgáltatások értékét, és rámutat arra, hogy e megközelítést alkalmazni kell a helyi projektekre, annak kimutatása céljából, hogy milyen társadalmi-gazdasági előnyökkel járnak e szolgáltatások például a tagállami, regionális és helyi szinten védett területek számára; hangsúlyozza továbbá, hogy a biológiai sokféleségre vonatkozó uniós stratégia 5. fellépését támogatva a természeti tőke értékét figyelembe kell venni az országos, regionális és helyi tervezési, elszámolási/jelentéstételi és költségvetési gyakorlatokban;

27. úgy véli, hogy bár az ökoszisztéma-szolgáltatások gazdasági értékelése hasznosnak bizonyulhat egyes költség-haszon elemzésekben ahhoz, hogy egymással ellentétes célkitűzések között dönthessünk, az bizonyos módszertani és etikai nehézségekkel is jár. Az RB ezért alternatív és rugalmas módokat támogat a biológiai sokféleség csökkenése jelentette költségek felmérésére, köztük a CDR4577-2013_00_00_TRA_AC számú véleményében említetteket;

28. szükségesnek tartja, hogy az önkormányzatok támogatást nyerjenek arra irányuló erőfeszítéseikhez, hogy növeljék a biológiai sokféleséggel, az ökoszisztémákkal és szolgáltatásaikkal kapcsolatos ismereteket, és javítsák a földrajzi információs rendszerrel való feltérképezésüket, a helyi/regionális tervezésre és az ökoszisztémák állapotváltozásának nyomon követésére alkalmas felbontást alkalmazva, és figyelembe véve e szükségleteket az európai ökoszisztéma-szolgáltatások feltérképezése és értékelése során; valamint hogy a helyi és regionális önkormányzatok támogatást kapjanak ahhoz, hogy a környezetvédelmi téradatokat az INSPIRE irányelvnek megfelelően kezeljék, elősegítendő az adatcserét és a környezetbarát infrastruktúra határokon átnyúló összekapcsolását;

29. rámutat annak szükségességére, hogy hozzanak létre az önkormányzatok és a nagyközönség számára fő hivatkozási pontul szolgáló, online és naprakész biológiai sokféleségi információt nyújtó, rendszeresen felülvizsgált és karbantartott portálokat. Üdvözli emellett az EU-beli ökoszisztéma-szolgáltatások feltérképezésére és értékelésére szolgáló digitális atlasz létrehozását;

30. rámutat, hogy a városiasodás nemcsak kihívás, hanem lehetőség is az ökoszisztéma-szolgáltatások megőrzését és kezelését illetően. Egyértelmű, hogy figyelembe kell venni azon negatív tényezők és hatóerők, valamint a mindkét irányba ható erők kölcsönhatását, amelyek összekapcsolják a városokat az azok határain belül és kívül levő ökoszisztémákkal. A városi régiókat ösztönözni kell arra, hogy vállaljanak nagyobb felelősséget a természeti környezetet az emberi szükségletekkel és jóléttel szervesen összekapcsoló módszerek kialakítása és népszerűsítése terén, és támogatni kell őket ebben; Kiemeli a táj jelentőségét az embernek a környezetével való kapcsolata kifejezéseként, valamint a felelősséget a táj megóvása iránt, amely számottevő hatással jár a biológiai sokféleségre. Felhívja a figyelmet a 2000. évi Európai Tájvédelmi Egyezmény fontosságára, és hangsúlyozza a biológiai sokféleségi stratégiával való szinergiák elérésének lehetőségét;

31. felhívja a figyelmet az ökoszisztéma-szolgáltatások kifejlesztésének gazdasági kilátásaira, vagyis arra, hogy az egészséges ökoszisztémák túréhatárain belüli életmód és értékfőbbletük megszilárdítása természetes módon fogja támogatni a zöld gazdaság legfontosabb vonatkozásait: a fenntartható gazdasági előrehaladást, a mérsékelt szennyezést és az erőforrás-hatékonyságot. Ahhoz, hogy ki lehessen aknázni a zöld gazdaság ökoszisztéma-kezelési előnyeit, a folyamatait be kell építeni valamennyi kormányzati szint (pl. helyi, regionális, tagállami és globális) döntéshozatali folyamataiba, az erőforrás-használat ésszerűsítésének támogatása érdekében;

32. kiemeli, hogy integrált és több funkciós területi eszközként milyen nagy lehetőségek rejlenek a zöld infrastruktúrában a többszintű kormányzás elveinek a biológiai sokféleség kezelésében és megóvásában, valamint a régiók ökoszisztéma-szolgáltatásainak javításában való alkalmazásával kapcsolatban, és hogy ez a potenciál a kohézió és a területi identitás megerősítésének révén elősegíti az Európa 2020 stratégia területi menetrendjének megvalósulását;

A zöld infrastruktúra megvalósítása

33. ismételt felkéri⁽¹²⁾ az önkormányzatokat, hogy fejlesszék ki, tartsák fenn, és kísérjék figyelemmel a vidéki és városi zöld infrastruktúrát, különösen területrendezési és -fejlesztési, valamint városfejlesztési felelősségük, földhasználati szabályozásuk, területfejlesztési engedélyezési eljárásaik, építési normáik, szabályzataik és kódexaik keretében;

⁽¹²⁾ CDR4577-2013_00_00_TRA_AC.

34. felkéri a tagállamokat, hogy támogassanak a zöld infrastruktúra helyi és regionális kezelésére és tervezésére irányuló kezdeményezéseket azáltal, hogy ellátják őket a szükséges erőforrásokkal és egyértelmű iránymutatásokkal (a tagállami zöld infrastruktúra/ökológiai hálózatok kijelölését is beleértve), és rendelkezéseket illesztenek a tagállami területtervezési jogszabályokba/politikákba azzal a céllal, hogy az önkormányzatok fontolóra vegyék zöld infrastruktúra beépítését területrendezési és -fejlesztési, valamint városfejlesztési rendszerükbe;

35. kiemeli, hogy a zöld infrastruktúra eredményes megvalósításához döntő fontosságú, hogy a tagállamok és az önkormányzatok új rendszereket alakítsanak ki, illetve megőrizték és továbbfejlesszék a meglévőeket a makroregionális és páneurópai szintű, határon átnyúló önkormányzati együttműködésre, valamint a decentralizált fejlesztési együttműködésre irányulóan, a biológiai sokféleség közös és integrált védelmének és kezelésének megerősítése és kiaknázása érdekében;

A nagyközönség, az érintettek és a partnerek bevonása

36. felhívja a figyelmet arra, hogy a helyi közösségek ismeretei gyakran hagyományos vagy személyes tapasztalatokon alapulnak azzal kapcsolatban, hogy a természeti erőforrások el tudják-e látni közösségeik szükségleteit, és fedezni képesek-e megélhetésüket. E képesség elősegítheti ökoszisztéma-szolgáltatások fenntartását és helyreállítását, ha megfelelően támogatják és eredményesen beillesztik a biológiai sokféleségi politika tervébe; olyan kezdeményezések kidolgozására ösztönzi a tagállamokat, amelyek célja a biológiai sokféleséggel kapcsolatos országos célkitűzések teljesítéséhez hozzájáruló, önfenntartó helyi közösségi partnerségek támogatása;

37. kiemeli a helyi és regionális önkormányzatok számottevő szerepét az ismeretterjesztésben, a tájékoztatásban és a figyelemfelkeltésben (CEPA-tevékenységek). A nagyközönség nem ismeri igazán a biológiai sokféleséggel kapcsolatos szakpolitikai célkitűzéseket. Igen lényeges azonban, hogy a polgárok és a tágabb körű érdekcsoportok tudatában legyenek annak, mi is forog kockán. Az RB fontos módszernek tekinti a civil tudományos népszerűsítést a lakosság bevonása és oktatása és a helyi ismeretek eredményes felhasználása szempontjából; ösztönzi továbbá a tagállamokat, hogy támogassák önkormányzataik CEPA-tevékenységeit, például megfelelő országos szintű információcsere-mechanizmus révén;

38. rámutat annak szükségességére, hogy az önkormányzatok fenntartsák és fokozzák arra irányuló erőfeszítéseiket, hogy az érdekelt felekkel és a nagyközönséggel jobban megismertessék a biológiai sokféleségi célkitűzéseket, és ehhez hajtsanak végre célzott figyelemfelhívó programokat, illetve mozdítsák elő a már létezők megvalósulását;

39. ösztönzi az önkormányzatokat, hogy támogassák új, több érintettet összefogó partnerségek kialakulását magáncégekkel, civil szervezetekkel, köztük környezetvédő nem kormányzati szervezetekkel és kutatóintézetekkel, illetve hogy lépjenek együttműködésre ezekkel a partnerekkel a tagállami vagy uniós pénzügyi támogatások hatékony felhasználása céljából (pl. Horizont 2020), valamint előmozdítva az olyan kulcsfontosságú ágazatok önkéntes kötelezettségvállalását, mint a mezőgazdaság, az idegenforgalom és a szabadtéri sportokkal foglalkozó szövetségek vagy vállalkozások;

40. hangsúlyozza annak szükségességét, hogy valamennyi érintett kormányzati szint biztosítsa az érdekeltek sikeres és átfogó részvételét a biológiai sokféleségi szakpolitikák tervezési és végrehajtási folyamatában, mivel ez valószínűleg olyan kedvező társadalmi hatásokkal járna, mint az érdekcsoporti értékrend jobb megértése, a fokozott bizalom és tanulás; ide tartoznak az eredményes, részvételen alapuló eljárások is, pl. a természetvédelmi területek kijelölésekor;

Az idegenhonos özőnfajok elleni küzdelem

41. reméli, hogy az idegenhonos özőnfajok betelepedésének és elterjedésének a megelőzéséről és féken tartásáról szóló jövőbeli európai parlamenti és tanácsi rendelet⁽¹³⁾ segíteni fogja a helyi és regionális önkormányzatokat ennek a helyi szintű biológiai sokféleségre, az ökoszisztéma-szolgáltatásokra, az emberi egészségre és a gazdaságokra komoly veszélyt jelentő jelenségnak a kezelésében. Az idegenhonos özőnfajokra vonatkozó uniós jogi keret kapcsán és a tagállami jogszabályok és programok, valamint a határokon átnyúló kezdeményezések figyelembevételével a helyi és regionális önkormányzatok vannak a legjobb helyzetben ahhoz, hogy hatásosan lépjenek fel e fajok terjedésének figyelemmel kísérése és megakadályozása, illetve a kiirtásuk, megfékezésük és felügyeletük érdekében, továbbá ahhoz, hogy helyi ismeretekkel is támogassák a kellő egyensúly kialakulását a szóban forgó társadalmi-gazdasági és környezeti érdekek között, és előmozdítsák a probléma nagyközönség általi megértését;

⁽¹³⁾ COM(2013) 620 final jelű európai bizottsági javaslat.

A biológiai sokféleség ügyének népszerűsítése és finanszírozása

42. megjegyzi, hogy a biológiai sokféleség több ágazatot érintő probléma. A szakpolitika eredményes végrehajtásához a biológiai sokféleség megőrzését általánosan fel kell venni a tagállami, regionális és helyi kormányzás különböző területeinek (területrendezés, várostervezés, tájtervezés, mezőgazdaság, erdészet, halászat, energiaügy, éghajlatváltozás, egészségügy, szállítás, lakhatás, földhasználat stb.) a napirendjére, az EU 2020-as biológiai sokféleségi stratégiája javaslatainak és az Egyezmény aichi célkitűzéseinek megfelelően;

43. felhívja a figyelmet annak különös fontosságára, hogy valamennyi kormányzati szint elismerje és kezelje a mezőgazdasági biológiai sokféleség problémáját, tekintettel a mezőgazdaság és általában az agrár-ökoszisztéma szempontjából érdeklődésre számot tartó fajokban, fajtákban/változatokban és genetikai erőforrásokban rejlő számottevő biológiai sokféleségi potenciálra;

44. felhívja az önkormányzatokat és a tagállamokat, az EU biológiai sokféleségi stratégiájának megfelelően, hogy irányítsák az EMVA-forrásokat célzottabban a biológiai sokféleség megőrzésére, és így arra, hogy mennyiségi biológiai sokféleségi célokat foglaljanak bele a regionális vidékfejlesztési programokba, továbbá arra, hogy koherensen határozzák meg a mezőgazdasági-környezetvédelmi intézkedések célterületét és költségvetési keretét. Ebből a szempontból igencsak hasznos lenne a biológiai sokféleséggel kapcsolatos közösségi szinten irányított helyi fejlesztési kezdeményezések (pl. mezőgazdáké és erdészeké a tájkép egységének megőrzésére, vagy a genetikai erőforrások védelmére) ösztönzése;

45. arra ösztönzi a tagállamokat és a helyi és regionális önkormányzatokat, hogy biztosítsák az ERFA által kínált finanszírozási lehetőségek optimális kiaknázását, mivel most először a biodiverzitás és az ökoszisztémák is szerepelnek a célkitűzések között, így további források állnak rendelkezésre a környezetbarát infrastruktúrák kiépítésének finanszírozására;

46. hangsúlyozza a LIFE program jelentőségét a helyi és regionális önkormányzatok biodiverzitással és környezetbarát infrastruktúrával kapcsolatos projektjei szempontjából, és sürgeti a nemzeti LIFE-kapcsolattartókat, hogy a LIFE-pályázatok kapcsán szorosan működjenek együtt a helyi és regionális önkormányzatokkal és a regionális LIFE-kapcsolattartókkal; emellett reméli, hogy a LIFE új, integrált projekteket célzó finanszírozási kategóriája növeli a regionális léptékű projektek támogatását, és előmozdítja más uniós, tagállami és magánforrások igénybevételét; ⁽¹⁴⁾

47. bátorítja az önkormányzatokat, hogy tagállamaik támogatásával vizsgálják meg a finanszírozás újító jellegű eszközeit, így az alábbiakat: magán-/üzleti vagy közjog alá tartozó alapítványok; regionális/országos sorsjátékok, köz-magán partnerségek, szén-dioxid-megkötő erdőkre/tőzeglápok helyreállítására irányuló projektek, adójellegű ösztönzők, ökoszisztéma-szolgáltatásokért nyújtott díjak, önkéntes címkézés/tanúsítás, helyi vállalkozási partnerségek. A területrendezési és építési engedélyek kiadásából befolyó bevételeket közvetlenül olyan helyi és regionális kezdeményezésekre kellene fordítani, amelyek a biodiverzitással kapcsolatosak;

48. arra ösztönzi a helyi önkormányzatokat, hogy minden finanszírozási szinten tegyenek hatékony lépéseket annak érdekében, hogy megszűnjenek a biológiai sokféleségre káros támogatások és finanszírozási eszközök;

49. kiemeli az uniós projektek tagállami társfinanszírozásának a jelentőségét abból a szempontból, hogy az önkormányzatok pályázhassanak társfinanszírozott, uniós, a biológiai sokféleséggel kapcsolatos projektekre, hogy javítsák arra való képességüket, hogy kihasználják a lehetőségeket az uniós alapok operatív programjaiban javasolt, területhez igazított biológiai sokféleséggel és környezetbarát infrastruktúrával összefüggő megoldások finanszírozására, és beruházzanak a szükséges ágazatközi kapacitásépítésbe, társfinanszírozásba és hálózatépítésbe; elismeri továbbá azon tagállami finanszírozási programok jelentőségét, amelyek a helyi és regionális önkormányzatoknak az országos biodiverzitási célok teljesítését elősegítő (kísérleti) tevékenységeit finanszírozzák;

C. Az Európai Bizottság által a biológiai sokféleséggel kapcsolatos 2020-as uniós stratégia félidei felülvizsgálata során megfontolandó elemek

50. úgy véli, hogy az Európai Bizottság félidei felülvizsgálatának számításba kellene vennie minden, a stratégia 2011-es meghirdetése és a 2015-ös félidei felülvizsgálat között bekövetkező változást, elsősorban az új pénzügyi keretet és a 2014–2020-as uniós forrásokat, valamint a stratégia számos, a felülvizsgálat előtt végrehajtandó intézkedését. E tekintetben az RB határozottan egyetért a Tanács azon véleményével, amely szerint az Európai Bizottságnak további fellépéseket kellene ajánlania ⁽¹⁵⁾, tovább fokozva ezzel a stratégia végrehajtása második szakaszának eredményességét, annak biztosítása érdekében, hogy 2020-ig megvalósuljon a stratégia legfőbb célkitűzése;

⁽¹⁴⁾ CdR 86/2012 fin.

⁽¹⁵⁾ A Környezetvédelmi Tanács 2011. december 19-i ülésének következtetései.

51. egyetért az Európai Parlamenttel abban, hogy az EU által a biológiai sokféleségi célok elérésére vállalt kötelezettség döntő próbája az új, 2014–2020-as uniós forrásoknak a célra való végleges kiutalása lesz. Az első uniós stratégia kudarcát 2010-ben az okozta, hogy a biológiai sokféleség védelme nem kellő mértékben jelent meg az egyéb uniós politikákban; ⁽¹⁶⁾ E tekintetben módszerekre van szükség a biológiai sokféleséggel kapcsolatos kiadásoknak az egész uniós költségvetésben való nyomon követésére, az éghajlati kiadásokra jelenleg kialakított módszerekhez hasonlóan;

52. hangsúlyozza a környezetbarátabbá tételnek („greening”), mint a közös agrárpolitika (KAP) reformja központi elemének a jelentőségét a biológiai sokféleség céljainak eléréséhez. Elengedhetetlen, hogy a KAP félidei felülvizsgálata egyértelműbb lépést jelentsen annak biztosítása érdekében, hogy a környezetbarátabbá tétel tényleges javulásokhoz vezet a környezetvédelem terén, beleértve a biodiverzitást Európa valamennyi vidéki területén;

53. hisz abban, hogy jelentős potenciállal bír a zöld infrastruktúra, amely hatékony eszköz a biológiai sokféleség csökkenésének megállítására és az élőhelyek felaprózódásának megelőzésére, ezért reméli, hogy a stratégia felülvizsgálata kimutatja majd, mely fő elemek vizsgálandók meg az Európai Bizottság által a zöld infrastruktúráról 2017 végéig elkészítendő előrehaladási jelentésben, és főként azt szeretné, ha 2018-ban uniós jogszabályjavaslat születne a transzeurópai zöld infrastruktúrára (TEN-G) vonatkozóan, az EU 2020 utáni költségvetésének részeként, és megismétli korábbi ezzel összefüggő ajánlásait;

54. emlékeztet az Európai Bizottsághoz intézett azon kérésére ⁽¹⁷⁾, hogy jelenítsék meg az európai joganyagban azt a célt, miszerint meg kell előzni a biológiai sokféleség és az ökoszisztéma-szolgáltatások bármilyen csökkenését, figyelembe véve az EU 2020-as biológiai sokféleségi stratégiájának 7.b. fellépése kapcsán végzett európai bizottsági munkát;

55. kéri az Európai Bizottságot, hogy vezessen be uniós kötelezettségvállalási/díjazási rendszert a biológiai sokféleség kapcsán eredményeket elérő városok és régiók számára, valamint fórumot, amelyen az európai helyi és regionális önkormányzatok beszámolhatnak sikeres és számottevő hozzájárulásukról az EU biológiai sokféleségi stratégiájának megvalósításához. Az RB elismeri ennek kapcsán az új Natura 2000 díjat, amely az érdekeltek széles körét célozza;

56. kéri, hogy az Európai Biodiverzitási Információs Rendszerben (BISE) növeljék az ökoszisztéma-szolgáltatások lokalizáltabb, részletesebb adatainak és más nyomonkövetési adatoknak az elérhetőségét úgy, hogy beépítik a regionális biodiverzitási megfigyelőközpontok által gyűjtött adatokat és a városspecifikus aggregált adatokat (pl. az uniós városok értékelését a városi biodiverzitási mutató/szingapúri mutató alapján) is, ennek célja a városok és régiók közti adat- és információcsere előmozdítása, az uniós szakpolitikai iránymutatások régióspecifikusabbá tétele, valamint a regionális/helyi szintű fejlesztésekről szóló jelentéstétel megkönnyítése egész Európában;

57. rámutat arra, hogy eredményesen folytatandó az EU által a főbb partnerekkel a tagjelölt és potenciális tagjelölt országokban megkezdett párbeszéd és együttműködés, hogy segítse őket olyan szakpolitikák kidolgozásában, illetve a meglévők olyan kiigazításában, hogy teljesíthessék a 2020-as biológiai sokféleségi célkitűzéseket. Az uniós önkormányzatok képesek megadni azt a támogatást, amelyre az Unión kívülieknek szükségük van ahhoz, hogy előmozdítsák az uniós és globális biológiai sokféleségi célok elérését, ismereteik és bevált gyakorlataik megosztása révén, valamint az RB illetékes konzultatív vegyes bizottságain és munkacsoportjain, továbbá az ARLEM-en és a CORLEAP-en keresztül; Az RB arra hívja fel e tekintetben az Európai Bizottságot, hogy újonnan létrehozott „Biodiverzitás az életért” (B4Life) nevű eszközének révén ösztönözze a decentralizált fejlesztési együttműködést az EU és a fejlődő országok helyi és regionális önkormányzatai között;

58. kéri, hogy az uniós stratégia ismerje el a helyi önkormányzatok mint kulcsfontosságú partnerek részvételét a BEST kezdeményezésben, amely előmozdítja az egyedi biológiai sokféleség megőrzését és fenntartható használatát az EU legkülső régióiban, valamint tengerentúli országaiban és területein, és biztosítson ehhez további támogatást;

D. Az Európai Bizottság által a Biológiai Sokféleség Egyezmény részes feleinek az Egyezmény X/22. sz. határozatáról a későbbiekben küldendő jelentésében fontolóra veendő elemek

59. kéri az Európai Bizottságot annak hangsúlyozására, hogy számottevő jelentőséget tulajdonít az Egyezmény X/22. sz. határozatának és európai végrehajtásának;

⁽¹⁶⁾ 2011/2307 (INI) jelű európai parlamenti állásfoglalás.

⁽¹⁷⁾ CDR4577-2013_00_00_TRA_AC.

60. kéri továbbá az Európai Bizottságot, mutasson rá, hogy egyetértés alakult ki az EU-ban annak kapcsán, hogy az uniós intézményeknek, a tagállamoknak és az önkormányzatoknak többszintű és integrált együttműködési megközelítést kell határozottan alkalmazniuk ahhoz, hogy megvalósuljanak az aichi biológiai sokféleségi célkitűzések és az EU biológiai sokféleségi stratégiájának kapcsolódó céljai. Jóllehet már történt jelentékeny előrehaladás a fentiek elérése felé, és a tagállamokban számos helyes gyakorlat létezik, úgy érezzük, hogy a többszintű együttműködés és kormányzás folyamata továbbra sem terjedt el kellőképpen EU-szerte, és ezért tovább javítandó;

61. kéri az Európai Bizottságot, ismerje el jelentésében, hogy több uniós önkormányzat is aktívan részt vesz a biológiai sokféleséggel összefüggő globális fellépésekben és hálózatokban, és így az Egyezmény X/22. sz. határozata értelmében felállított tanácsadó bizottságokban, mint például a nemzeti alatti szintű kormányzatokkal foglalkozó tanácsadó bizottság, vagy a biológiai sokféleség megőrzését célzó helyi és egyéb nemzeti szint alatti fellépésre létrehozott világszövetség városokkal foglalkozó tanácsadó bizottsága;

62. elismeri, hogy az Európai Bizottság hozzájárul az Egyezmény X/22. sz. határozatának végrehajtásához az alábbiakon keresztül: jelen előretételező vélemény és a kapcsolódó RB-tanulmány tárgyában folytatott együttműködés, az RB bevonása az EU-stratégia közös végrehajtási keretébe, emellett például a kapacitásépítés és a bevált gyakorlatok megosztása támogatása a LIFE és az Interreg programon át, továbbá új lehetőségek kínálása az új biogeográfiai folyamat és a hozzá kötődő Natura 2000 fórum keretében;

63. bátorítja az Európai Bizottságot, hogy foglalja bele a helyi és regionális önkormányzatok által az EU külső tevékenységében betöltött egyedi szerepet az Egyezmény részes feleinek a X/22. sz. határozatról tett jelentésében, mivel ez az egyik fő fellépés, amelyet az Európai Bizottság/EU a jövőben tovább szeretne hangsúlyozni abból a célból, hogy az RB-vel együttműködésben további módjait tárja fel az EU, a szomszédos és a fejlődő országok önkormányzatai között a biológiai sokféleség és az ökoszisztémák fenntartható kezelése terén, az Egyezmény X/22. sz. határozata (g) intézkedése tárgyában folyó decentralizált együttműködés támogatására.

Brüsszel, 2014. június 26.

*a Régiók Bizottsága
elnöke*

Michel LEBRUN
